

BIEX IL-BNIEDEM IKUN SALV?
40 HAĠA (LI ALLA JGHID) LI JSALVAW
(KOLLHA GHANDHOM IKUNU PREŻENTI
QABEL MA WIEHED IKUN SALV)

BIEX IL-BNIEDEM IKUN SALV?

Ghalkemm spiss nisimghu fid-dinja religjuża li persuna hija salva permezz ta' haġa waħda biss – “fidi biss” — it-Testment il-Ġdid attwalment juri diversi hwejjeg li bihom persuna sslava. Xi whud minn dawn il-kondizzjonijiet jappartjenu għal Alla; u xi whud għall-bniedem. Hawn taht sejrin naraw 40 haġa dif-ferenti li l-Bibbja turi li ahna salvi bihom. Forsi wiehed jista' jsib aktar minn dawn.

1. **Atti 16:31** – “Huma weġbuh: **Emmen** fil-Mulej Ġesù, u ssalva int u l-familja tieghek.”

2. **Rumani 10:13** – “Għax kull min **isejjah** isem il-Mulej isalva.”

Mistoqsija: Inkunu salvi ahna **biss** billi “**nemmnu** fil-Mulej jew **insejhu** isem il-Mulej”?

3. **2 Pietru 3:16** – “Hekk kiteb fl-ittri kollha tiegħu, li fihom tkellem fuq din il-ħaġa. Dawn l-ittri fihom xi hwejjeg tqal biex wiehed jifhimhom, u dawk li ma jifhmux u li mhumiex shah biżżejjed **ifissruhom hażin** għat-telfien tagħhom stess; **hekk jagħmlu wkoll mill-kotba l-ohra ta' l-Iskrittura.**”

Il-Bibbja tghidilna li ahna salvi:

1. **Bil-GRAZZJA**

a. **Atti 15:11** – “Wara kollox ahna nemmnu, li bħalhom, **ahna nsalvaw permezz tal-grazzja tal-Mulej Ġesù.**”

b. **Efesin 2:5** – “Meta ahna konna mejta min-ħabba fi dnubietna, tana hajja ġdida flimkien ma' Kristu—**bi grazzja intom salvi.**”

ċ. **Efesin 2:8** – “**Intom salvi bil-grazzja**, per-mezz tal-fidi; u dan mhux bis-saħħa tagħ-kom, imma b'don ta' Alla.”

c. **Titu 2:11** – “Għax dehret **il-grazzja** ta' Alla, għas-salvazzjoni lill-bnedmin kollha.”

2. **Bit-TAMA**

a. **Rumani 8:24** – “Għax **bit-tama** ahna sal-vati...”

3. **BI-IMHABBA**

a. **2 Tessalonikin 2:10** – “U bil-qerq kollu tal-ħazen f'dawk li jintilfu; għax ma laqghux l-imħabba tas-sewwa (verità) biex isalvaw.”

b. **1 Ġwanni 3:14-16** – “Nafu li għaddejna mill-mewt għall-hajja; dan nafuh għax **in-hobbu** lil hutna; **min ma jhobbx jinsab fil-mewt.** Kull min jobghod lil huh hu qattiel, u intom tafu li ebda qattiel ma għandu fih il-hajja

ta' dejjem. B'dan naslu biex nagharfu x'inho **l-imhabba**: li Kristu ta hajt u ghalina. Ahna wkoll mela ghandna naghtu hajjitna ghal l-ahwa."

4. **Bit-TAGHLIM**

- a. **1 Timotju 4:16** – "Ghasses fuqek innifsek u fuq **it-taghlum** tieghek; zomm shih f'dawn il-hwejjeg, ghax, jekk taghmel hekk, **issalva** lilek innifsek u lil dawk li jisimghuk."

5. **Billi NIBQGHU FIDILI SA L-AHHAR**

- a. **Matthew 10:22** – "U tkunu mibghudin mill-bnedmin kollha minhabba f'ismi; izda **dak li jibqa' sa l-ahhar** ikun **salvat**"
b. **Rivelazzjoni 2:10** – "...kun fidil **sal-mewt**, u nagħik il-kuruna tal-hajja."

6. **Bis-SABAR**

- a. **2 Pietru 3:15** – "**Is-sabar** li bih il-Mulej jehodna qisuh bhala **salvazzjoni** tagħna..."

7. **Bid-DEMM TA' KRISTU**

- a. **Matthew 26:28** - "Għax dan huwa **demmi, id-demm** tal-patt, li jixxerred għall-kotra għall-mahfra tad-dnubiet."
b. **Atti 20:28** – "Hudu hsieb tagħkom infuskom u tal-merhla kollha li l-Ispirtu s-Santu għas-siesa tagħha biex tirghu l-knisja ta' Alla li hu **kiseb b'demmu stess**."
c. **Rumani 5:9** – "Kemmm aktar u aktar, issa li ahna **gustifikati b'demmu, insalvaw** permezz tiegħu mill-korla ta' Alla."
d. **Efesin 1:7** – "Fih ahna għandna l-fidwa **bid-demm** tiegħu, il-mahfra tad-dnubiet, skond il-ghana tal-grazzja tiegħu."
e. **1 Pietru 1:18-19** – "Kunu afu li intom kontu mifdija mill-hajja tagħkom fiergha li hadtu minghand missirijietkom, mhux b'xi haġa li tintemm, bħalma hi l-fidda jew id-deheb, **imma bid-demm** għażiz ta' Kristu, li kien bħal haruf bla għajb u bla tebgha."
f. **Rivelazzjoni 1:5** – "Kif ukoll minghand Ġesù Kristu, ix-xhud fidil, il-Kbir fost il-mejtin, il-Princep tas-slaten tad-dinja. Lil Dak li habbna, u **li hallna minn dnubietna bis-sahha ta' demmu**."

8. **Permezz tal-HAJJA TA' KRISTU**

- a. **Rumani 5:10** – "Jekk meta konna għanda ghedewwa ta' Alla thabbibna miegħu bis-sahha tal-mewt ta' Ibnu, kemmm iktar issa, li ahna hbieb miegħu, **insalvaw permezz tal-hajja tiegħu?**"

9. **BI-EVANGELJU**

- a. **Romans 1:16** – "Jiena ma nisthix mill-Evangelju: **ghax l-Evangelju hu qawwa ta' Alla għas-salvazzjoni...**"

- b. **1 Korintin 15:1-2** – “Huti, irrid infakkarkom **fl-Evangelju** li intom ilqajtu u li fih qeghdin izzommu shih. **Bih intom salvi** bil-kelma li jien habbartilkom, jekk ma emmintux bl-addoċ.”

10. Bil-KELMA

- a. **Ġakbu 1:21** – “Nehhu ghalhekk minn fuqkom kull ma hu mnigges u kull fdal ta’ hazen, u ilqgħu bil-hlewwa **l-kelma** mhawla fikom, **li tista’ ssalvalkom ruhkom.**” ”

11. BI-ISKRITTURA

- a. **2 Timothy 3:15** – “Għax sa minn tfulitek ilek taf **l-iskrittura mqaddsa**, li tista’ tagħmlek għaref **ghas-salvazzjoni** permezz tal-fidi, li hi fi Kristu Ġesù .”

12. Billi NSEJHU L-ISEM TAL-MULEJ

- a. **Rumani 10:13** – “Għax kull min **isejjah isem il-Mulej isalva.**”
(Dan il-vers huwa wiehed mill-favoriti ta’ dawk li jgħallmu li wiehed isalva qabel il-magħmudija!).
- b. **Acts 22:16** – “U issa x’int tistenna? Qum! Tgħammed u nhasel minn dnubietek, **int u ssejjah ismu.**”
- c. **Atti 2:21** – “U jigris li kull min **isejjah isem il-Mulej ikun salv.**”
- i. Innota: Il-mod li bih huma “sejhu” ma kienx permezz tat-talb, imma bil-fidi, bl-indiema, u bil-magħmudija tagħhom – **Atti 2:36-38.**

13. Bil-PREDIKAZZJONI

- a. **1 Korintin 1:21** – “Forsi Alla ma bellahx il-għerf tad-dinja? U billi, fil-għerf ta’ Alla, id-dinja b’għerfha ma għarfitx lil Alla, Alla għoġbu **jsalva** lil min jemmen bil-bluha **tal-predikazzjoni.**” ”
- b. **Rumani 10:13-14** – “Għax kull min isejjah isem il-Mulej isalva. Imma kif jistgħu jsejhu lil dak li ma jemmnux fih? Kif jistgħu jemmnu f’dak li ma semghux bih? Kif jistgħu jisimghu jekk ma **jxandrulhomx?**”
- i. Qieghed tara kemm huwa tagħlim falz meta wiehed jgħallem salvazzjoni permezz tal-fidi wehidha? Innota dawn **iz-żewġ versi flimkien!**
- ii. Jekk wiehed jikkwota vers 13 wahdu, allura dan ikun qieghed jgħallem tagħhim falz, kif fil-fatt qieghed isir minn xi religjużi li jippriedkaw fidi wehidha!
- iii. Wiehed għandu jaqra l-kontenut kollu u mhux parti minnu biss!

14. Bil-FIDI

- a. **Rumani 5:1** – “Issa li ahna iġġustifikati **bil-fidi**, għandna s-sliem ma’ Alla permezz ta’ Sidna Ġesù Kristu.”
- b. **Galatin 3:26** – “Qabel ma ġiet **il-fidi**, ahna konna mizmumin prigionieri taħt il-harsien tal-ligi, sa ma tiġi **l-fidi** li kellha tkun rivelata.”
- c. **Efesin 2:8** – “Għax intom salvi bil-grazzja, **permezz tal-fidi...**”

- d. **Lhud 11:6** – “Minghajr **il-fidi** ma jistax ikun li wiehed joghġob lil Alla. Ghax kull min jersaq lejn Alla jahtieġlu **jemmen** li Alla jeżisti u li hu jaghti l-hlas xieraq lil dawk li jfittxuh.”

Iva, ahna salvati bil-fidi u mhux bl-opri imma x'inhi l-fidi skond il-Mulej taghna Ġesù Kristu?

- a. **Ġwanni 6:29** – “Wegibhom Ġesù: **L-OPRA** ta' Alla hija din: li intom **temmnu** f'dak li huwa baghat.”
- i. *L-opra* hija din—li intom *x'tagħmlu?*
  - ii. Li intom **temmnu!**
  - iii. **FIDI**, skond Ġesù, hija **OPRA!**
  - iv. Imma minghajrha ma nistghux nogħġbu lil Alla!
  - v. Mela l-fidi hija mehtieġa ghas-salvazzjoni.

15. **Bit-TWEMMIN**

- a. **Mark 16:15-16** – “Min **jemmen** u jitghammed isalva; iżda min ma jemminx ikun ikkundannat.”
- b. **Ġwanni 3:16** – Ghax Alla hekk ħabb lid-dinja li ta lil Ibnu l-wahdieni, biex kull min **jemmen** fih ma jintilifx, iżda jkollu l-hajja ta' dejjem.”
- c. **Ġwanni 8:24** – “Kif għedtilkom jien, intom tmutu fi dnubietkom Ghax jekk intom ma **temmnux** li jien hu dak li hu, tmutu fi dnubietkom.”
- d. **Ġwanni 20:31** – “Izda dawn inkitbu sabiex intom **temmnu** li Ġesù hu l-Messija Bin Alla, u biex **bit-twemmin** tagħkom ikollkom il-hajja f'ismu.”
- e. **Atti 16:30-31** – “Imbagħad ħarighom barra u qalilhom: “Sinjuri, x'għandi nagħmel biex insalva?” Huma wegħuh: “**Emmen** fil-Mulej Ġesù, u ssalva int u l-familja tiegħek .”
- i. Imma TWEMMIN BISS MHUWIEX BIŻŻEJJED!
- f. **Ġwanni 12:42-43** – “Imma b'danakollu hafna mill-kapijiet **emmnu** wkoll, iżda minħabba l-Farizej dan ma stqarrewhx, biex ma jitkeċċewx 'il barra mis-sinagoga. Għalihom kienet aktar għażiża l-glorja tal-bnedmin mill-glorja ta' Alla.”

16. **BI STQARRIJA TAL-FIDI TA' DAK LI JKUN FIL-MULEJ**

- a. **Rumani 10:9-10** – “Jekk **tistqarr** b'fommok, “Ġesù hu l-Messija”, u temmen b'qalbek li Alla qajmu mill-imwiet, inti ssalva. Wiehed jemmen f'qalbu biex ikollu l-gustizzja u **jistqarr** b'xofftejh biex ikollu s-salvazzjoni.” (see Acts 8:35-39).

17. **BI-INDIEMA**

- a. **Luqa 13:3** – “Le, nghidilkom; imma **jekk ma tindmnux**, ilkoll tintilfu bħal-hom.”
- b. **Atti 2:38** – “U Pietru wegħibhom: “**Indmu**, u jitghammed kull wiehed minnkom; u intom tircievu d-don ta' l-Ispirtu s-Santu.”

- c. **Atti 3:19** – “**Indmu**, mela, u erġghu lura minn dñubietkom biex jinhafrulkom.”
- d. **Atti 17:30** – “Alla għalaq għajnejh sakemm il-bnedmin kienu għadhom ma jafux; issa għarrafhom li kulhadd għandu **jindem**, hu fejn hu.”
- e. **Atti 26:20** – “Imma kont inxandar, l-ewwel lil-Lhud ta’ Damasku, imbagħad lil dawk ta’ Ġesrusalem u ta’ l-art kollha tal-Lhudija, u lill-pagani wkoll, li għandhom **jindmu** u jduru lejn Alla, billi jagħmlu **opri xierqa ta’ indiem**a.”
- f. **2 Korintin 7:10** – “Swied il-qalb kif irid Alla jnissel **l-indiem**a għas-salvazzjoni, li minnha hadd ma jibdielu; imma swied il-qalb kif trid id-dinja jwassal għall-mewt.”

18. Bil-MAGHMUDIJA

- a. **Mark 16:16** – “Min jemmen u **jitghammed**, isalva; iżda min ma jemminx, ikun ikkundannat.”
- b. **Atti 2:38** – “Indmu, u **jitghammed** kull wiehed minnkom fl-isem ta’ Ġesù Kristu għall-mahfra ta’ dñubietkom; u intom tircievu d-don ta’ l-Ispirtu s-Santu.”
- c. **Rumani 6:4** – “Għalhekk ahna midfunin miegħu bil-magħmudija fil-met; biex bħalma Kristu qam mill-imwiet bil-glorja tal-Missier, **hekk ukoll ahna** nimxu fit-tigdid tal-hajja.”
- d. **Atti 22:16** – “U issa x’int tistenna? Qum! **Tghammed** u nhall minn dñubietek, int u ssejjah ismu.”
- e. **1 Pietru 3:21** – “Dan l-ilma kien ifisser il-magħmudija, li issa ssalva lilkom ukoll. Mhux għax tnaddaf il-hmieġ tal-ġisem, imma għax hi talba lil Alla hierġa minn kuxjenza safja bis-sahħa tal-qawmien ta’ Ġesù Kristu.”
  - i. Il-mistoqsija hawn hija din: **Il-magħmudija, minn xhix issalvana?**
  - ii. Jekk wiehed ikun salv **qabel** il-magħmudija allura dan il-kliem huwa falz!
  - iii. Mela l-magħmudija hija mehtieġa għas-salvazzjoni!
  - iv. **Rumani 3:4** – “Ha jkun jaf kulhadd li **Alla hu sincier u kull bniedem giddieb.**”

19. BI-UBBIDJENZA

- a. **Mattew 7:21** – “Mhux kull min ighidli, ‘Mulej, Mulej,’ jidħol fis-saltna tas-smewwiet, iżda **min jagħmel** ir-rieda ta’ Missieri li hu fis-smewwiet!”
- b. **Mattew 21:28-31** – “Intom x’jidhrilkom? Kien hemm raġel li kellu żewġ ulied. Resaq fuq il-kbir u qallu, ‘Ibni, illum mur ahdem il-għalqa tad-dwieli.’ U dak qallu, ‘Ma rridx.’ Iżda mbagħad biddel il-fehma **u mar**. Resaq fuq l-iehor u qallu l-istess. ‘Arani sejjer, sinjur,’ qallu dan, **u ma mar xejn**. Min minnhom it-tnejn għamel kif ried il-missier?” “L-ewwel wiehed,” wegħuh. U qalilhom Ġesù: “Tassew, ngħidilkom, li l-publikani u n-nisa tat-triq dehlin qabilkom fis-saltna ta’ Alla.”

- c. **Rumani 2:8-9** – “Izda lil dawk li jmieru, u **ma jobdux** il-verità, **izda jobdu l-hazen**, qilla, u ghadab, niket u dwejjaq fuq kull ruh ta’ bniedem li jagħmel il-hazen, tal-Lhudi l-ewwel, u mbagħad ukoll tal-Grieg.”
- d. **Rumani 6:16-18** – “Ma tafux intom, li lil min tagħtu ruħkom bhala qaddejja biex **tobduh**, issiru qaddejja ta’ dak li **tobdu**; sewwa tad-dnub għall-mewt, u sewwa ta’ **l-ubbidjenza** għall-ħaqq? Izda niżżuhajr ’l Alla, għax kontu l-qaddejja tad-dnub, imma minn qalbkom **obdejt**u lil dik il-għamla ta’ tagħlim li għaliha intom kontu mogħtijin. Billi ħlistu mid-dnub, sirtu l-qaddejja tal-ħaqq.”
- e. **Filippin 2:12** – “Għalhekk, maħbubin tiegħi, bħal ma **obdejt**u dejjem, mhux biss quddiemi, izda wisq aktar issa li minieħ hemm, aħdmu s-salvazzjoni tagħkom stess bil-biża’ u t-treghid.”
- f. **Lhud 5:9** – “U billi kien magħmul perfett, sar awtur tas-salvazzjoni ta’ dejjem għal dawk kollha li **jobduh**.”

20. BILLI WIEHED JGĦAMMAR FIL-MULEJ

- a. **Ġwanni 15:1-6** – “Jiena d-dielja vera u Missieri l-bidwi. Kull fergha **fija** li ma tagħmilx frott jaqtagħha; u kull wahda li tagħmel il-frott jizborha u jnaddafha, biex tagħmel frott aktar. Intom ġa ndaf minhabba l-kelma li għedtilkom. **Ibqghu fija**, u jiena nibqa’ fikom. Kif il-fergha ma tistax tagħmel frott minnha nfisha jekk ma tibqax fid-dielja, hekk anqas intom jekk ma **tibqghux fija**. Jiena d-dielja, intom il-friegħi. Min **jibqa’ fija u jiena fih**, dan jagħmel hafna frott; **għax mingħajri ma tistghu tagħmlu xejn**. Jekk wiehed **ma jibqax fija**, jintrema barra bħal fergha u jinxf; imbagħad, friegħi bħal dawn jiġbruhom u jixhtuhom fin-nar u jinharqu.”
- b. **Rumani 8:1** – “Mela issa ma hemm ebda kundanna għal **dawk li jgħixu fl-għaqda ma’ Kristu Ġesù**. Għax il-liġi ta’ l-Ispirtu li jagħti l-hajja fi Kristu Ġesù helsitni mil-liġi tad-dnub u tal-mewt.”
- c. **2 Korintin 5:17** – “Meta wiehed **jingħaqad ma’ Kristu**, isir holqien ġdid; il-qadim għadda u dahal il-ġdid.”
- d. **1 Ġwanni 5:12** – “**Min għandu l-Iben għandu l-hajja**; min ma għandux l-Iben ta’ Alla ma għandux il-hajja.”
- e. **2 Ġwanni 9** – “Jekk xi hadd jaqbez ’il barra **u ma jibqax** fit-tagħlim ta’ Kristu, dan ma għandux lill Alla fih.” Imma **min jibqa’** fit-tagħlim, għandu l-Missier u l-Iben fih.”

21. Bil-KUXJENZA (MHUX VJOLENTATA)

- a. **Rumani 14:23** – “Min jiekol bid-dubju hu ikkundannat għax mhux miexi skond il-konvinzjoni **tal-kuxjenza** tal-fidi, u kullma ma hux mill-konvinzjoni tal-fidi hu dnub.”

22. Billi MMUTU GHALL-HAJJA MIDINBA

- a. **Rumani 6:12, 13, 16** – “Thallux, mela, li d-dnub isaltan fuq dan il-ġisem tagħkom li jmut u toqogħdu għall-ġibdiet tiegħu; anqas ma għandkom

thallu l-membri ta' ġisimkom isiru għodda ta' ingustizzja għas-servizz tad-dnub; imma offru ruħkom lil Alla bħala nies li reġghu **mill-mewt għall-hajja** halli l-membri ta' ġisimkom isiru għodda tal-ġustizzja għas-servizz ta' Alla għall-ġustizzja tagħkom...Ma tafux li jekk intom toffru ruħkom lil xi hadd b'isiera biex tobduh, ta' min tkunu tobdu tkunu l-isiera, kemm jekk dan ikun id-dnub, li jwassal għall-mewt, u kemm jekk tkun l-ubbidjenza li twassal għal ġustifikazzjoni?"

23. Billi NIBŻGĦU MINN ALLA

- a. **Atti 10:34-35** – “Pietru qabad jitkellem u qal: “Issa tassew qieghed nifhem li Alla ma jħares lejn wiċċ hadd, imma **jilqa’ lil kull min għandu l-biza’ tiegħu u jagħmel is-sewwa, ikun minn liema poplu jkun.**”
- b. **Rumani 3:9-18** – “X’ingħidu mela? Ahna l-Lhud aħjar mill-oħrajn? B’ebda mod. Ġa wrejna li sew il-Lhud kemm il-Griegi huma lkoll taht il-ħakma tad-dnub. Kif hemm miktub: “Hadd, ebda wiehed, ma hu ġust; hadd ma għandu moħħ biex jifhem; hadd ma hemm li jfittex lil Alla. Ilkoll harġu minn triqathom; ilkoll kemm huma tħassru; hadd ma hemm li jagħmel is-sewwa; m’hemm l-anqas wiehed. Halqhom bħal qabar miftuh; b’ilsienhom iqarrqu; taht xofftejhom hemm il-velenu tas-sriep; fommhom mimli saħtiet u mrar; riġlejhom ħfief biex ixerrdu d-demmi, kull fejn imorru ma jhallux għajr herba u qerda; it-triq tas-sliem ma jafuhiex; quddiem għajnejhom **biza’ ta’ Alla m’hemmx.**”

24. Billi NAĦFRU LILL-OĦRAJN

- a. **Mattew 6:14-15** – “Għax jekk intom **tahfru** lill-bnedmin il-ħtijiet tagħhom, Missierkom li hu fis-smewwiet jahfer lilkom ukoll. Imma jekk intom **ma tahfrux** lill-bnedmin il-ħtijiet tagħhom, anqas Missierkom ma jahfer lilkom il-ħtijiet tagħkom.”
- b. **Mattew 18:21-35** – “Imbagħad Pietru resaq lejha u qallu: “Mulej, xi kemm-il darba jrid jonqosni hija biex **jien nahfilru?** Sa seba’ darbiet?” “Ma nġidlekx sa seba’ darbiet,” wiegħbu Ġesù, “imma sa sebgħa u sebgħin darba. Għalhekk is-saltna tas-smewwiet nistgħu nxebbuha ma’ wiehed sultan, li ried jagħmel il-kontijiet mal-qaddejja tiegħu. Kif beda jagħmel dan, hadulu quddiemu wiehed li kellu jagħtih għaxart elef talent. Ma kellux minn fejn iroddhomlu, u s-sinjur ordna li jinbiegħu hu, martu, uliedu u kull ma kellu, halli b’hekk jithallas id-dejn. Imma l-qaddej xtehet quddiemu jitolbu u jgħidlu, ‘Sinjur, stabar ftit bija; kollox iroddlok.’ Is-sinjur ġietu ħasra minn dak il-qaddej, bagħtu u **ħafirlu** dejnu. Mela dak il-qaddej johroġ, u jiltaqa’ ma’ wiehed minn shabu, li kellu jagħtih mitt-dinar; qabdu minn għonqu u beda jagħfsu. ‘Hallas dejnek,’ qallu. Il-qaddej sieħbu xtehet quddiemu jitolbu bil-ħniena u jgħidlu, ‘Stabar ftit bija u nħallsek.’ Imma dak ma riedx jaf; mar u xehtu l-ħabs sa ma jrodd kull ma kellu jagħtih. Shabu l-qaddejja raw il-ġrajja kollha u sewdu qalbhom ħafna; marru għand is-sinjur tagħhom u tarrfulu kull ma kien ġara. Imbagħad is-sinjur bagħat

ghalih u qallu, ‘Ja qaddej hażin, meta jiena hfirtlek dak id-dejn kollu wara li tlabtni bil-hniena, ma kienx imissek int ukoll thenn ghal siehbek kif hennejt jien ghalik?’ U sahan bl-ahrax is-sinjur ghalih, u tah f’idejn min jahqru sa ma jrodd kull ma kellu jaghti. Hekk jaghmel lilkom Missieri li hu fis-smewwiet **jekk ma tahfrux lil xulxin minn qalbkom.**”

25. B’ALLA L-MISSIER

- a. **2 Tessalonikin 2:13** – “Ahna ghandna nizzu hajr ’l Alla minhabba fikom, huti mahbubin mill-Mulej, ghaliex **Alla** ghazilkom biex tkunu l-ewwel frott tal-fidwa bil-qdusija ta’ l-Ispirtu s-Santu u l-fidi fil-verità. Ghal dan **Alla** sejhilkom *permezz ta’ l-evangelju* taghna, biex ikollkom sehem fil-glorja ta’ Ġesù Kristu.”
- b. **1 Timotju 4:9-10** – “Din hi kelma ta’ min jemminha u jilqaghha ghal kollox: hu ghal dan il-ghan li ahna nithabtu u nitqabdu, ghax it-tama taghna hi **f’Alla** l-haj, li hu s-Salvatur tal-bnedmin kollha, l-aktar ta’ dawk li jemmnu.”
- c. **2 Timotju 1:8-9** – “Mela tisthi xejn minhabba fix-xhieda ghal Sidna, anqas minhabba fija, prigunier tieghu, imma aqşam mieghi t-tbatija ghal l-evangelju, u afda **fil-qawwa ta’ Alla, li salvana** u sejhilna b’sejha qaddisa, mhux ghax qies l-eghemejjel taghna, imma skond il-pjan tieghu stess u skond il-grazzja tieghu. Din il-grazzja tahlina qabel iż-żmien ta’ l-eternità fi Kristu Ġesù.”

26. Bil-QDUSIJA

- a. **Rumani 6:22** – “Imma issa li hlistu mid-dnub u sirtu lsiera ta’ Alla, qeghdin tahsdu ghalikom frott li jwassal **ghall-qdusija**, u ghandkom bhala tmiem il-hajja ta’ dejjem.”
- b. **Lhud 12:14**— “Fittxu li żżommu s-sliem ta’ kulhadd u **li jkollkom il-qdusija, li minghajrha hadd ma jara ’l Alla.**”

27. BL-UMILTÁ

- a. **1 Pietru 5:5-6** – “Hekk ukoll intom iż-żghazagh, oqoghdu ghall-kelma tal-presbiteri. Ilkoll kemm intom, imbaghad ilbsu l-umiltà ma’ xulxin ghax Alla jeqfilhom lill-kburin, imma lil l-umli jaghtihom il-grazzja tieghu. Kunu mela umli taht l-id setghana ta’ Alla, biex hu jerfaghkom meta jkun il-waqt.”

28. Bil-HNIENA TA’ ALLA

- a. **Rumani 2:4** – “Jew trid tabbuza mill-kobor tat-tjubija tieghu, mis-sabar u l-generozità tieghu? Ma tafx li **b’din il-hniena tieghu** Alla jrid iwasslek ghal l-indiema?”
- b. **Titu 3:5** – “Hu salvana bil-hasil ta’ twelid ġdid u t-tiġdid ta’ l-Ispirtu s-Santu, mhux minhabba l-opri tajba li stajn aghmilna ahna, iżda minhabba **l-hniena** tieghu.”

- c. **1 Pietru 1:3-4** – “Ikun imbierek Alla u Missier Sidna Ġesù Kristu, li **fil-hniena** kbira tiegħu wellidna mill-ġdid għal tama haġġa bil-qawmien ta’ Ġesù Kristu mill-imwiet u għal wirt, li la jithassar, la jittebba’, u lanqas jinxef.”

29. B’ĠESÙ KRISTU

- a. **Matthew 1:21** – “Hi se jkollha iben, u inti ssemminh Ġesù, għax hu jsalva l-poplu tiegħu minn dnuviethom.”
- b. **Ġwanni 10:9** – “**Jiena hu** l-bieb; jekk xi hadd jidhol ġewwa **permezz tiegħi**, isalva, u jidhol u johroġ u jsib fejn jirgħa.”
- c. **Ġwanni 11:25** – “Qalilha Ġesù: “**Jien hu** l-qawmien u l-haġġa. Kull min jemmen fija, wkoll jekk imut, ighix; u kull min ighix u jemmen fija, dan ma jmut qatt....”
- d. **1 Timotju 1:15** – “Din hija kelma ta’ min jemminha u jilqaghha għal kollox: li **Kristu Ġesù** ġie fid-dinja biex isalva l-midinbin....”

30. Permezz TAGHNA NFUSNA

- a. **Atti 2:37, 40** – “Dan il-kliem li semgħu laqtilhom qalbhom, u qalu lil Pietru u lil l-appostli l-oħra: “L-ahwa, **x’għandna naghmlu ahna?....**U b’hafna kliem ieħor tahom xhieda u wissiehom billi qalilhom: “**Salvaw lilkom infuskom** minn dan in-nisel hazin.”
- b. **Atti 16:30** – “Imbagħad harigħom barra u qalilhom: “Sinjuri, **x’għandi naghmel biex insalva?**”
- c. **Atti 22:10** – “Imbagħad jien ghedt, ‘**X’għandi naghmel**, Mulej?...”
- d. Minn dawn l-Iskritturi naraw li *hemm xi haġġa li wieħed għandu jagħmel* biex isalva!

31. Permezz TA’ NIES OĦRA

- a. **Atti 8:12-13** – “Meta mbagħad emmnu l-bxara t-tajba li **Filippu kien ixandrilhom** fuq is-saltna ta’ Alla u fuq l-isem ta’ Ġesù Kristu, tghammedu, kemm l-irġiel u kemm in-nisa. Xmun ukoll emmen u tghammed, u kien dejjem maġenb Filippu, u kien jibqa’ mibluġh meta kien jara s-sinjali u l-mirakli kbar li kienu jsiru.”
- b. **Atti 8:34-39** – “Mela qal l-uffiċjal lil Filippu: “**Għidli**, nitolbok, għal min qieghed ighid dan il-profeta? Għalih innifsu jew għal xi hadd ieħor?” Imbagħad **Filippu fetah fomm** u beda minn din is-silta ta’ l-Iskrittura **jxandarlu** l-bxara t-tajba ta’ Ġesù. Huma u sejrin għal għonq it-triq, waslu f’post fejn kien hemm l-ilma. U l-uffiċjal qal: “Ara, hawn l-ilma! X’qieghed iżommni li ma nitghammidx?” **Filippu qallu**: “Jekk int temmen b’qalbek, tista’.” L-ewwiku wieġeb: “Jiena nemmen li Ġesù Kristu hu l-Iben ta’ Alla.” Imbagħad ordna li jwaqqfu l-karru, nizlu t-tnejn fl-ilma, hu u Filippu, u dan għammedu. Malli telgħu mill-ilma, L-Ispirtu tal-Mulej hataf lil Filippu; l-uffiċjal ma rahx iktar u baqa’ sejjer fi triqtu kollu ferħan.”

- c. **Atti 11:13-14** – “Hu għarrafna kif kien ra l-anġlu f’daru, wieqaf quddiemu, u qallu, ‘Ibghat lil xi hadd iġib minn Ġaffa lil Xmun, li jgħidulu Pietru; **u hu jgħidlek** kliem li bih issalva, int u l-familja tiegħek kollha.’”
- d. **Atti 22:12-16** – “Hemmhekk kien hemm wiehed, jismu Hananija, raġel sewwa skond il-Liġi, li kellu fama tajba mal-Lhud li kienu joqogħdu hemm; ġie resaq fuqi **u qalli**, ‘Sawl, hija, hu d-dawl.’ Dak il-hin stess bdejt nara u nħares lejha. Imbagħad **hu qalli**, ‘Alla ta’ missirijietna għazlek biex tagħraf ir-rieda tiegħu, tara lil dak li hu l-Ġust u tisimghu jkellmek b’fommu stess. Għax int għad trid tixhed għalih quddiem il-bnedmin kollha fuq dak li rajt u smajt. U issa x’int tistenna? Qum! Tghammed u nħasel minn dnubietek, int u ssejjah ismu.’”
- e. **1 Korintin 9:22** – “**Sirt** dgħajjed mad-dgħajfin, biex nirbah id-dgħajfin. **Sirt** kollox ma’ kulhadd, **biex insalva lil kulhadd.**”

32. Permezz TA’ KLIEM

- a. **Atti 11:13-14** – “Hu għarrafna kif kien ra l-anġlu f’daru, wieqaf quddiemu, u qallu, ‘Ibghat lil xi hadd iġib minn Ġaffa lil Xmun, li jgħidulu Pietru; u hu **jgħidlek kliem li bih issalva**, int u l-familja tiegħek kollha.’”
  - i. Hawn huwa muri ċar hafna li wiehed isalva mhux biss billi jemmen biss imma billi jisma’ l-kliem u jobdi dak li jingħad (ara Matthew 7:21-23; Luqa 6:46).

33. Permezz TA’ REALIZZAZZJONI TAD-DNUBIET TA’ DAK LI JKUN

- a. **Luqa 5:32** – “Jien mhux lill-ġusti ġejt insejjah, **izda lill-midinbin għal l-indiema.**”
- b. **Ġwanni 9:39-41** – “Imbagħad Ġesù qal: “Jien ġejt fid-dinja biex nagħmel il-haqq, biex min ma jarax isir jara, u min jara jagħma.” Xi wħud mill-Frizej li kienu hemm madwaru semgħuh iġhid dan u staqsewh: “Ahna wkoll għomja?” Wegibhom Ġesù: “Li kieku kontu għomja, ma kontux tkunu hatja ta’ dnuw. Imma issa qegħdin tghidu, ‘**Ahna naraw.**’ **Mela d-dnuw tagħkom għadu fuqkom.**”
- c. **Rumani 3:10, 23** – “Kif hemm miktub: “Hadd, ebda wiehed, ma hu ġust...Il-bnedmin kollha **dinbu** u ċċaħdu mill-glorja ta’ Alla.”
- d. **Rumani 5:12** – “Bħalma kien permezz ta’ bniedem wiehed li fid-dinja daħal id-dnuw, u permezz tad-dnuw il-mewt, u hekk il-mewt laħqet il-bnedmin **kollha, għax kollha dinbu....**”

34. Permezz tal-PERSEVERANZA

- a. **Rumani 2:7-8** – “Jagħti l-hajja ta’ dejjem lil dawk **li jipperseveraw sa l-aħħar** fil-ghemil it-tajjed, u jkunu fittxew il-glorja u l-ġieħ u l-hajja; imma jerfa’ l-korla u l-qilla għal dawk li ma jridu jisingħu xejn; u jirvellaw kontra l-verità biex imbagħad joqogħdu għall-hazen.”

35. Permezz tal-QAWMIEN TA’ KRISTU

- a. **Atti 5:30-31** – “Alla ta’ missirijietna qajjem lil Ġesù li intom qtiltuh billi dendiltuh ma’ ghuda. Alla gholliet bil-leminja tieghu, u ghamlu kap u salvatur, biex jaghti lil Israel l-indiema u l-mahfra tad-dnubiet.”
- b. **Atti 13:32-34, 37-38** – “U ghalhekk ahna qeghdin hawn, biex naghtukom il-bxara t-tajba, il-weghda, li Alla kien ghamel lil missirijietna, temmha ghalina ahna wliedhom, **billi qajjem lil Ġesù mill-imwiet**, kif hemm miktub fit-tieni salm. ‘Ibni int, jien illum nissiltek.’ U dwar li hu **qajmu mill-imwiet**, biex qatt aktar ma jerga’ jgarrab it-taħsir, huwa qal hekk, ‘il-hwejjeġ qaddisa u żguri li wegħidt lil David, jiena nagħtihom lilkom.’...Imma dak **li Alla qajmu mill-imwiet** ma garrabx it-taħsir. Mela, ħuti, kunu afu dan: li permezz ta’ Ġesù qieghda tixxandrirkom il-mahfra tad-dnubiet.”
- c. **Rumani 4:25** – “Lilu Alla kkostitwiewh vittma ta’ espjazzjoni b’demmu permezz tal-fidi biex b’hekk Alla issa juri l-ġustizzja tieghu, waqt li fl-imghoddi ghalaq ghajnejh għad-dnubiet li saru fi żmien li kien jistabar bihom.”
- d. **1 Korintin 15:12-20** – “Jekk Kristu hu mxandar li kien imqajjem mill-imwiet, kif ighidu xi whud minnkom li ma hemmx qawmien tal-mejtin? Jekk ma hemm qawmien tal-mejtin, anqas Kristu ma kien imqajjem mill-imwiet. Imma jekk Kristu ma kienx imqajjem mill-imwiet, fiergha hi l-predikazzjoni tagħna, u fiergha wkoll il-fidi tagħkom. U ahna nohorgu wkoll ta’ xhieda foloz ta’ Alla, ghaliex inkunu tajna xhieda kontra Alla li huwa qajjem lil Kristu mill-imwiet, filwaqt li ma jkun qajmu xejn, jekk hu tassew li l-mejtin ma jqumux. Ghax jekk il-mejtin ma jqumux, anqas Kristu ma kien imqajjem. **U jekk Kristu ma kienx imqajjem, fiergha l-fidi tagħkom, u intom għadkom fi dnubietkom.** U mitlufa wkoll huma dawk li raqdu fi Kristu. Jekk għandna tama fi Kristu għal din il-hajja biss, ahna l-aktar nies imsejtna fost kemm huma l-bnedmin. **Imma Kristu kien imqajjem tassew mill-imwiet**, l-ewwel frott fost dawk li raqdu.”
- e. **1 Pietru 1:3** – “Ikun imbierek Alla u Missier Sidna Ġesù Kristu, li fil-ħniena kbira tieghu wellidna mill-ġdid għal tama hajja **bil-qawmien ta’ Ġesù Kristu mill-imwiet.**”

36. Bil-ĠUSTIZZJA

- a. **Rumani 10:1-3** – “Ħuti, nixtieq tassew minn qalbi nitlob quddiem Alla li niesi **jsalvaw**. Jien xhud għalihom li huma għandhom iż-żelu għal Alla, iżda dan iż-żelu mhux mibni fuq il-għerf veru. Ma għarfux **il-ġustizzja ta’ Alla**, imma fettxew **il-ġustizzja tagħhom**, u għalhekk **ma qagħdux għall-ġustizzja ta’ Alla.**”
- b. **1 Ġwanni 3:7, 10** – “Uliedi, thallux min iqarraq bikom. **Min jagħmel il-ġustizzja**, hu ġust fih innifsu, bħalma Kristu huwa ġust....F’dan jidhru min huma wlied Alla u min huma wlied ix-xitan: **ghax min ma jagħmilx il-ġustizzja** mhux minn Alla, anqas min ma jhobbx lil huh.”

37. **BI-ISPIRTU**

- a. **Rumani 8:11** – “Jekk **l-Ispirtu** ta’ dak li qajjem lil Ġesù mill-imwiet iġhammar fikom, Alla stess li qajjem lil Kristu mill-imwiet iqajjem għall-hajja wkoll il-ġisem mejjet tagħkom, bis-saħħa ta’ **l-Ispirtu** li jgħammar fikom.”
- b. **Rumani 8:14** – “Dawk kollha li jmexxihom **l-Ispirtu** ta’ Alla huma wlied Alla.”
- c. **1 Korintin 6:11** – “U minn dawn kienu xi whud minnkom. Imma issa tnaddaftu, tqaddistu u ġejtu ġġustifikati fl-isem ta’ Sidna Ġesù Kristu u fl-**Ispirtu** ta’ Alla tagħna.”
- d. **1 Korintin 12:13** – “Għax ahna wkoll, il-koll tghammadna fi spirtu wiehed biex naghmlu ġisem wiehed, se Lhud sew Griegi, sew ilsiera sew hielsa, u l-koll xrobna minn **Spirtu** wiehed.”

38. **BI-OPRI, (GHEMEJJEL)**

- a. **Ġakbu 2:21, 22, 24** – “Ja qaw Abraham missierna mhux **mill-ghemil** kien iġġustifikat meta offra lil ibnu Izakk fuq l-artal? B’hekk tara kif il-fidi hadmet id f’id **mal-ghemil** tiegħu, u kif bil-hila **tal-ghemil** il-fidi laqet fl-aqwa tagħha.... Taraw, mela li l-bniedem ikun iġġustifikat **bil-ghemil**, mhux bil-fidi biss.”

39. **Billi NAHSBU FL-ISPIRITWALI**

- a. **Rumani 8:6-8** – “Ix-xewqat tal-ġisem iwasslu għall-mewt; ix-xewqat ta’ **l-Ispirtu** jwasslu għall-hajja u s-sliem. Għalhekk ix-xewqat tal-ġisem huma għedewwa ta’ Alla; ma joqogħdux għal-liġi ta’ Alla, u anqas jistgħu joqogħdu. Dawk li jghixu skond il-ġisem ma jistgħux jogħġbu lil Alla.”
- b. **Rumani 8:12-13** – “Hekk mela, huti, ahna m’ahniex midjunin mal-ġisem biex nghixu skond il-ġisem. Għax jekk tghixu skond il-ġisem, tmutu; imma jekk tmewtu l-egħmil tal-ġisem **bl-Ispirtu**, tghixu.”

40. **BILLI NIMXU FID-DAWL**

- a. **1 Ġwanni 1:7** – “Izda jekk nimxu **fid-dawl**, kif inhu **fid-dawl** hu stess, ahna nissieħbu flimkien, u d-demmi ta’ Ġesù Kristu Ibnu jnaddafna minn kull dnu.”

Għas-salvazzjoni m’hemmx triq iqsar. Jew wiehed jagħmel **dak kollu** li tghidlu l-Kelma ta’ Alla li għandu jagħmel biex isalva jew inkella dan jintilef!

Għalhekk il-Kelma ta’ Alla għandha din it-twissija għalina:

“Thallu ’l hadd min iqarraq bikom bi kliem fieragh: għax minhabba dawn il-hwejjeg ġiġi l-ghadab t’Alla fuq ulied id-dizubbidjenza” (Efesin 5:6).